

جواب تمرینات فصل اول

جواب سوال دوم :

(الف)

$$A \subseteq B \Rightarrow B' \subseteq A' \rightarrow$$

از آنجا که $A \subseteq B$ هم ارز با $x \in A \Rightarrow x \in B$ در نتیجه داریم :

$$A \subseteq B \rightarrow x \in A \Rightarrow x \in B \rightarrow x \in A \vee x \notin B, B' \subseteq A' \rightarrow$$

$$x \in B' \Rightarrow x \in A' \rightarrow x \in B' \vee x \notin A' \rightarrow$$

$$x \notin B \vee x \in A \rightarrow A \subseteq B \equiv B' \subseteq A' \rightarrow$$

$$A \subseteq B \Rightarrow B' \subseteq A'$$

(ب)

$$A - B = (A \cup B) - B = A - (A \cap B) \rightarrow$$

$$1 : A - B = (A \cup B) - B \rightarrow [A - B \subseteq (A \cup B) - B] \wedge [(A \cup B) - B \subseteq A - B] \rightarrow$$

$$A - B \subseteq [(A \cup B) - B] \rightarrow x \in A - B \rightarrow x \in A \wedge x \notin B \rightarrow$$

با اضافه کردن عضو خنثی $\vee (x \in B \wedge x \notin B)$ داریم :

$$(x \in A \wedge x \notin B) \vee (x \in B \wedge x \notin B) \rightarrow x \notin B \wedge (x \in A \vee x \in B) \rightarrow$$

$$(x \in A \vee x \in B) \wedge x \notin B \rightarrow x \in A \cup B \wedge x \notin B \rightarrow$$

$$x \in (A \cup B) - B$$

اثبات $(A \cup B) - B \subseteq A - B$ و باقی مساوی ها به همین شیوه است.

(پ)

$$(A - B) - C = A - (B \cup C) \rightarrow [(A - B) - C \subseteq A - (B \cup C)] \wedge [A - (B \cup C) \subseteq (A - B) - C] \rightarrow$$

$$(A - B) - C \subseteq A - (B \cup C) \rightarrow x \in (A - B) - C \rightarrow x \in A - B \wedge x \notin C \rightarrow$$

$$x \in A \wedge x \notin B \wedge x \notin C \rightarrow x \in A \wedge \sim [x \in B \vee x \in C] \rightarrow$$

$$x \in A \wedge \sim (x \in B \cup C) \rightarrow x \in A \wedge x \notin B \cup C \rightarrow x \in A - (B \cup C)$$

اثبات $A - (B \cup C) \subseteq (A - B) - C$ به همین شیوه است.

(ج)

$$\begin{aligned}
& A - (B \cup C) = (A - B) \cup (A - C) \rightarrow \\
& [A - (B \cup C) \subseteq (A - B) \cup (A - C)] \wedge [(A - B) \cup (A - C) \subseteq A - (B \cup C)] \\
& A - (B \cup C) \subseteq (A - B) \cup (A - C) \rightarrow x \in A - (B \cup C) \rightarrow \\
& x \in A \wedge x \notin B \cup C \rightarrow x \in A \wedge x \notin B \wedge x \notin C \rightarrow \\
& (x \in A \wedge x \notin B) \wedge (x \in A \wedge x \notin C) \rightarrow x \in A - B \wedge x \in A - C \rightarrow \\
& x \in (A - B) \cap (A - C) \\
& \text{اثبات } (A - B) \cup (A - C) \subseteq A - (B \cup C) \text{ به همین شیوه است.}
\end{aligned}$$

(چ)

$$\begin{aligned}
& (A - B) - C \subseteq A - (B - C) \rightarrow \\
& x \in (A - B) - C \rightarrow x \in A \wedge x \notin B \wedge x \notin C \rightarrow \\
& x \in A - (B - C) \rightarrow x \in A \wedge x \notin B - C \rightarrow \\
& x \in A \wedge (x \notin B \vee x \in C) \rightarrow \\
& \text{از آنجا که در } (A - B) - C, x \notin B, x \notin C, x \in A \text{ است.} \\
& \text{و در } A - (B - C), x \in C, x \notin B, x \in A \text{ است.} \\
& \text{پس} \\
& (A - B) - C \subseteq A - (B - C)
\end{aligned}$$

(ح)

اگر $A - B = B - A$ آنگاه $A - B = B - A$.
این گزاره مساری است با:

$$\begin{aligned}
& A - B = B - A \Rightarrow A = B \rightarrow \\
& A = B \rightarrow [A \subseteq B] \wedge [B \subseteq A] \rightarrow \\
& A \subseteq B \rightarrow x \in A \rightarrow x \in A \wedge (x \in B \vee x \notin B) \rightarrow \\
& (x \in A \wedge x \in B) \vee (x \in A \wedge x \notin B) \rightarrow (x \in A \wedge x \in B) \vee (x \in A - B) \rightarrow \\
& \text{از آنجایی که } A - B = B - A \text{ داریم:} \\
& (x \in A \wedge x \in B) \vee (x \in A - B) \equiv (x \in A \wedge x \in B) \vee (x \in B - A) \rightarrow \\
& (x \in B \wedge x \in A) \vee (x \in B \wedge x \notin A) \rightarrow x \in B \wedge (x \in A \vee x \notin A) \equiv x \in B \\
& B \subseteq A \text{ هم با همین روش اثبات میشود.}
\end{aligned}$$

جواب سوال چهارم :

(الف)

: ۱

$$A\Delta A = \emptyset \rightarrow [A\Delta A \subseteq \emptyset] \wedge [\emptyset \subseteq A\Delta A]$$

از آنجا که تهی زیر مجموعه هر مجموعه ای است به بررسی $A\Delta A \subseteq \emptyset$ میپردازیم :

$$A\Delta A \subseteq \emptyset \rightarrow x \in A\Delta A \rightarrow x \in (A - A) \vee (A - A) \rightarrow \\ x \in \emptyset \vee \emptyset \rightarrow \emptyset$$

: ۲

$$A\Delta A' = U \rightarrow [A\Delta A' \subseteq U] \wedge [U \subseteq A\Delta A'] \rightarrow$$

از آنجا که هر مجموعه ای زیر مجموعه، مجموعه مرجع است، به بررسی $U \subseteq (A\Delta A')$ میپردازیم :

$$U \subseteq A\Delta A' \rightarrow x \in U \rightarrow x \in A \vee x \in A' \rightarrow \\ A \cap A' = \emptyset \rightarrow A - A' = A, A' - A = A' \rightarrow \\ x \in A \vee x \in A' \rightarrow x \in A - A' \vee x \in A' - A \rightarrow \\ x \in (A - A') \cup (A' - A) \rightarrow x \in A\Delta A'$$

(ب)

$$A\Delta B = B\Delta A \rightarrow (A\Delta B \subseteq B\Delta A) \wedge (B\Delta A \subseteq A\Delta B) \rightarrow$$

$$A\Delta B \subseteq B\Delta A \rightarrow x \in A\Delta B \rightarrow$$

$$x \in (A - B) \cup (B - A) \rightarrow x \in A - B \vee x \in B - A \equiv$$

$$x \in B - A \vee x \in A - B \equiv x \in B\Delta A$$

اثبات $B\Delta A \subseteq A\Delta B$ به همین شیوه است.

(ج)

$$A\Delta(B\Delta C) = (A\Delta B)\Delta C \rightarrow$$

$$[A\Delta(B\Delta C) \subseteq (A\Delta B)\Delta C] \wedge [(A\Delta B)\Delta C \subseteq A\Delta(B\Delta C)]$$

$$A\Delta(B\Delta C) \subseteq (A\Delta B)\Delta C \rightarrow x \in A\Delta(B\Delta C) \rightarrow$$

$$x \in (A - (B\Delta C)) \cup ((B\Delta C) - A) \rightarrow x \in A - (B\Delta C) \vee x \in (B\Delta C) - A \rightarrow$$

$$(x \in A \wedge x \notin B\Delta C) \vee (x \in B\Delta C \wedge x \notin A) \rightarrow$$

$$[x \in A \wedge (x \notin (B - C) \wedge x \notin (C - B))] \vee [(x \in (B - C) \vee x \in (C - B)) \wedge x \notin A] \rightarrow$$

$$[x \in A \wedge (x \notin B \vee x \in C) \wedge (x \notin C \vee x \in B)] \vee [x \notin A \wedge ((x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \in C \wedge x \notin B))] \rightarrow$$

$$\begin{aligned}
& x \in A((x \notin C \wedge x \notin B) \vee (x \in B \wedge x \in C)) \vee (x \notin A \wedge x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \notin A \wedge x \in C \wedge x \notin B) \rightarrow \\
& (x \in A \wedge x \notin C \wedge x \notin B) \vee (x \in A \wedge x \in B \wedge x \in C) \vee (x \notin A \wedge x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \notin A \wedge x \in C \wedge x \notin B) \rightarrow \\
& (x \in A \wedge x \notin C \wedge x \notin B) \vee (x \notin A \wedge x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \in A \wedge x \in B \wedge x \in C) \vee (x \notin A \wedge x \in C \wedge x \notin B) \rightarrow \\
& (x \notin C \wedge [(x \in A \wedge x \notin B) \vee (x \in B \wedge x \notin A)]) \vee (x \in C \wedge [(x \in A \wedge x \in B) \vee (x \notin A \wedge x \notin B)]) \rightarrow \\
& (x \notin C \wedge [x \in A - B \vee x \in B - A]) \vee (x \in C \wedge \sim [(x \in A \wedge x \notin B) \vee (x \in B \wedge x \notin A)]) \rightarrow \\
& ([x \in A - B \vee x \in B - A] \wedge x \notin C) \vee (x \in C \wedge \sim [x \in A - B \vee x \in B - A]) \rightarrow \\
& (x \in A \Delta B \wedge x \notin C) \vee (x \in C \wedge x \notin A \Delta B) \rightarrow \\
& x \in (A \Delta B) \Delta C
\end{aligned}$$

اثبات $(A \Delta B) \Delta C$ به همین روش است.

(د)

$$A \Delta B = A \Leftrightarrow B = \emptyset \rightarrow (A \Delta B = A \Rightarrow B = \emptyset) \wedge (B = \emptyset \Rightarrow A \Delta B = A) \rightarrow$$

$$A \Delta B = A \Rightarrow B = \emptyset \rightarrow$$

$$A \Delta B = A \rightarrow A \Delta B \subseteq A \rightarrow x \in (A \Delta B) \Rightarrow x \in A,$$

$$x \in B \Rightarrow x \in (A \Delta B) \rightarrow x \in B \Rightarrow x \in A \rightarrow$$

$$A \Delta B = A \rightarrow (A \Delta B) \cap B = A \cap B \rightarrow$$

$$x \in (A \Delta B) \cap B \rightarrow x \in (A \Delta B) \wedge x \in B \rightarrow$$

$$[x \in (A - B) \vee x \in (B - A)] \wedge x \in B \rightarrow$$

$$[x \in (A - B) \wedge B] \vee [x \in (B - A) \wedge B] \rightarrow$$

$$(x \in A \wedge x \notin B \wedge x \in B) \vee (x \in B \wedge x \notin A \wedge x \in B) \rightarrow$$

$$x \in B - A, B \subseteq A \rightarrow A \cap B = \emptyset \rightarrow$$

$$B \subseteq \emptyset \rightarrow x \in B \rightarrow x \in B \wedge (x \in A \vee x \notin A) \rightarrow$$

$$(x \in B \wedge x \in A) \vee (x \in B \wedge x \notin A) \equiv \emptyset$$

اثبات $B = \emptyset \Rightarrow (A \Delta B = A)$ نیز به همین شیوه است.

(هـ)

جواب سوال پنجم :

$$\begin{aligned} A \cap (B \Delta C) &= (A \cap B) \Delta (A \cap C) \rightarrow \\ [A \cap (B \Delta C) \subseteq (A \cap B) \Delta (A \cap C)] \wedge [(A \cap B) \Delta (A \cap C) \subseteq A \cap (B \Delta C)] &\rightarrow \\ x \in A \cap (B \Delta C) \rightarrow x \in A \wedge x \in B \Delta C &\rightarrow \\ x \in A \wedge [(x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \in C \wedge x \notin B)] &\rightarrow \\ (x \in A \wedge x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \in A \wedge x \notin B \wedge x \in C) & \end{aligned}$$

همچنین داریم :

$$\begin{aligned} x \in (A \cap B) \Delta (A \cap C) &\rightarrow [x \in (A \cap B - A \cap C)] \vee [x \in (A \cap C - A \cap B)] \rightarrow \\ (x \in A \wedge x \in B \wedge x \notin C) \vee (x \in A \wedge x \notin B \wedge x \in C) &\rightarrow \\ [A \cap (B \Delta C) \subseteq (A \cap B) \Delta (A \cap C)] \wedge [(A \cap B) \Delta (A \cap C) \subseteq A \cap (B \Delta C)] & \end{aligned}$$

جواب سوال ششم :

(الف)

$$\begin{aligned} P(A - B) &\subseteq P(A) - P(B) \rightarrow \\ X \subseteq P(A - B), x \in X &\rightarrow x \in A - B \rightarrow \\ x \in A \wedge x \notin B &\rightarrow X \subseteq P(A) \wedge x \notin P(B) \rightarrow \\ X &\subseteq P(A) - P(B) \end{aligned}$$

پس این گزاره درست است.

(ب)

$$\begin{aligned} P(A) - P(B) &\subseteq P(A - B) \rightarrow \\ X \subseteq P(A) - P(B) &\rightarrow X \subseteq P(A) \wedge X \not\subseteq P(B), x \in X \rightarrow \\ x \in A \wedge x \notin B &\rightarrow x \in A - B \rightarrow X \subseteq P(A - B) \end{aligned}$$

پس این گزاره درست است.

(ج)

مثال نقض :

$$A = \emptyset, B = \{1\} \rightarrow P(A \cap B) = \emptyset, P(A) \cup P(B) = \{1\}$$

پس این گزاره نادرست است.

(د)

به شیوه سوال های بالا حل میشود.

جواب سوال هفتم :

$$\bigcup_{A \in \beta} A = \{\emptyset, \{\emptyset\}\},$$

$$\bigcap_{A \in \beta} A = \emptyset$$

جواب سوال هشتم :

(الف)

$$|P(A : \emptyset)| \rightarrow P(A : \emptyset) = \{X \in P(A) | \emptyset \subseteq X\} = \{\forall X \in P(A) | X\} = P(A) \rightarrow$$

$$|P(A)| = 2^n$$

$$|P(A : A)| \rightarrow P(A : A) = \{X \in P(A) | A \subseteq X\} = \{A\} \rightarrow$$

$$|P(A : A)| = 1$$

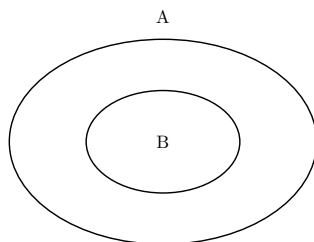
(ب)

اگر $P(A : B) = \{X \in P(A) | B \subseteq X\}$ باشد و $|A| = n$ و $|B| = m$ و $n \geq m$ آنگاه داریم :

$$|P(A)| = 2^n, |P(B)| = 2^m$$

مجموعه $P(A : B)$ مجموعه ای از زیر مجموعه های A است که شامل B باشند (مانند شکل ۱.۱) پس با کم کردن تعداد زیر مجموعه های A از زیر مجموعه های B تعداد زیر مجموعه های $P(A : B)$ بدست می آید.

$$|P(A : B)| = |P(A)| - |P(B)| = 2^n - 2^m$$

شکل ۱.۱: مجموعه B زیر مجموعه مجموعه A باشد.

(ج)

$$A = a, b, c, d, B = a, \\ P(A) = \{\emptyset, \{a\}, \{b\}, \{c\}, \{d\}, \{a, b\}, \{a, c\}, \{a, d\}, \{b, c\}, \{b, d\}, \{c, d\}, \\ \{a, b, c\}, \{a, b, d\}, \{a, c, d\}, \{b, c, d\}, \{a, b, c, d\}\}$$

$$P(B) = \{\emptyset, \{a\}\} \\ \rightarrow P(A : B) = \{X \in P(A) | B \subseteq X\} \Rightarrow \\ P(A : B) = \{\{a\}, \{a, b\}, \{a, c\}, \{a, d\}, \{a, b, c\}, \{a, b, d\}, \{a, c, d\}, \{a, b, c, d\}\}$$

جواب سوال نهم :

(الف)

$$P(\bigcap_{X \in \beta} X) = \bigcap_{X \in \beta} P(X) \rightarrow \\ (P(\bigcap_{X \in \beta} X) \subseteq \bigcap_{X \in \beta} P(X)) \wedge (\bigcap_{X \in \beta} P(X) \subseteq \bigcap_{X \in \beta} X) \\ \text{حال به اثبات } P(\bigcap_{X \in \beta} X) \subseteq \bigcap_{X \in \beta} P(X) \text{ میپردازیم :}$$

$$Y \in P(\bigcap_{X \in \beta} X) \Rightarrow Y \subseteq \bigcap_{X \in \beta} X$$

از آنجایی $\forall X \in \beta : \bigcap X \subseteq X$ پس داریم :

$$Y \subseteq X \rightarrow Y \in P(X)$$

از آنجایی که $\forall X \in \beta : \bigcap P(X) \subseteq P(X)$ پس داریم :

$$Y \in \bigcap_{X \in \beta} P(X)$$

(ب)

$$\bigcup_{X \in \beta} P(X) \subseteq P(\bigcup_{X \in \beta} X) \rightarrow \\ Y \in \bigcup_{X \in \beta} P(X) \Rightarrow Y \subseteq \bigcup_{X \in \beta} X \Rightarrow Y \in P(\bigcup_{X \in \beta} X) \rightarrow \\ \bigcup_{X \in \beta} P(X) \subseteq P(\bigcup_{X \in \beta} X)$$

جواب سوال دهم :

(الف)

$$\bigcap_{i \in I} (X - X_i) = X - \bigcap_{i \in I} X_i \rightarrow$$

$$\left(\bigcap_{i \in I} (X - X_i) \subseteq X - \bigcap_{i \in I} X_i \right) \wedge \left(X - \bigcap_{i \in I} X_i \subseteq \bigcap_{i \in I} (X - X_i) \right)$$

حال به اثبات $\bigcap_{i \in I} (X - X_i) \subseteq X - \bigcap_{i \in I} X_i$ میپردازیم :

$$Y \in \bigcap_{i \in I} (X - X_i) \rightarrow \forall i \in I : (Y \in X - X_i) \rightarrow$$

$$\forall i \in I : (Y \in X \wedge Y \notin X_i) \rightarrow Y \in X \wedge \forall i \in I : (Y \notin X_i) \rightarrow$$

$$Y \in X \wedge Y \in \bigcup_{i \in I} X_i \rightarrow Y \in X - \bigcup_{i \in I} X_i$$

(ب)

$$X - \bigcap_{i \in I} X_i = \bigcup_{i \in I} (X - X_i) \rightarrow$$

$$\left(X - \bigcap_{i \in I} X_i \subseteq \bigcup_{i \in I} (X - X_i) \right) \wedge \left(\bigcup_{i \in I} (X - X_i) \subseteq X - \bigcap_{i \in I} X_i \right)$$

حال به اثبات $X - \bigcap_{i \in I} X_i \subseteq \bigcup_{i \in I} (X - X_i)$ میپردازیم :

$$Y \in X - \bigcap_{i \in I} X_i \rightarrow Y \in X \wedge Y \notin \bigcap_{i \in I} X_i \rightarrow$$

$$Y \in X \wedge \forall i \in I : (Y \notin X_i) \rightarrow \forall i \in I : (Y \in X \wedge Y \notin X_i) \rightarrow$$

$$\forall i \in I : (Y \in X - X_i) \rightarrow Y \in \bigcup_{i \in I} (X - X_i)$$

جواب سوال یازدهم :

$$\bigcap_{n=2}^{\infty} A_n$$

چون با میل کردن n به بینهایت بازه A_n بزرگتر میشود، پس اشتراک همه این بازه های A_2 تا A_n ، A_2 میشود :

$$\bigcap_{n=2}^{\infty} A_n = A_2 = (0, \frac{1}{2})$$

$$\bigcap_{n=2}^{\infty} B_n$$

از آنجا که با میل کردن n به بینهایت، بازه B_n ، کوچکتر میشود داریم :

$$\bigcap_{n=2}^{\infty} B_n = \lim_{n \rightarrow \infty} B_n = \emptyset$$

$$\bigcup_{n=2}^{\infty} A_n$$

$$\bigcup_{n=2}^{\infty} A_n = \lim_{n \rightarrow \infty} A_n = (0, 1)$$

$$\bigcup_{n=2}^{\infty} B_n$$

$$\bigcup_{n=2}^{\infty} B_n = B_2 = (\frac{1}{2}, 1)$$

جواب سوال دوازدهم :

$$A_n = (2 - \frac{1}{n}, 2 + \frac{1}{n}), F = \mathbb{N} | A_n = \{(1, 3), (1.5, 2.5), \dots, \emptyset\} \rightarrow$$

$$\bigcup_{B \in F} B = A_1 = (1, 3)$$

$$\bigcap_{B \in F} B = \lim_{n \rightarrow \infty} A_n = \emptyset$$